

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้น สูงถึง 35 ม. ผลัดใบ มีพุ่มใหญ่สูงถึง 4 ม. ตามอายุ เปลือก สีครีมถึงสีน้ำตาลอมเทาหรืออมแดง เรียบหรือเป็นร่องตื้นหรือขรุขระ เพราะมีช่องอากาศใหญ่ เนื้อเป็นคอร์ก เปลือกในสีชมพูหรือสีแดง มีแถบสีขาวนวล มีน้ำเลี้ยงสีครีม ไม่เป็นอันตรายต่อผิวหนัง ใบ ประกอบแบบขนนกปลายคี่ ออกสลับ เป็นกระจุกใกล้ปลายกิ่งใหญ่ มีใบย่อย 4-7 คู่ ติดกิ่งตรงข้าม รูปไข่แคบถึงรูปใบหอก กว้าง 2.5-6 ซม. ยาว 5-15 ซม. ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนพู่ถึงกลมหรือกึ่งรูปหัวใจ เบี้ยว ขอบเรียบ ยอดอ่อนสีแดง มีขนสีสนิมหนาแน่น ใบแก่มีเนื้อใบ และขนมีหลายแบบ มักมีขนกระจายถึงขนแน่น โดยเฉพาะบนเส้นใบทั้งสองด้าน หายากที่เกลี้ยง ใบแก่สีแดงสด เส้นใบ 7-12 คู่ ฐานบนเห็นชัด เส้นใบย่อยเป็นร่างแหหรือชั้นบันไดไม่ชัด มักเห็นชัดทั้งสองด้าน กิ่งใหญ่และก้านใบมีขนกระจายถึงขนแน่น หรือพบน้อยที่ค่อนข้างเกลี้ยง ก้านใบของใบข้างยาวประมาณ 0.5 ซม. แบนหรือกลม (ไม่เป็นร่อง) ด้านบน ก้านใบปลายยาวถึง 3.5 ซม. ดอก สีขาวเหลืองหรือแดงเข้ม ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่คนละต้นกันออกเป็นช่อแตกแขนงเปิด ยาวถึง 50 ซม. ห้อยที่ปลายกิ่ง มีขนละเอียดหรือขนสีสนิม มักมีดอกเมื่อผลัดใบ ก้านดอกยาว 2-6 มม. มีขนละเอียด กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 4 มม. แยกเป็นพูลึกมากกว่าสองส่วนสามของกลีบ มี 4 พูไม่เท่ากัน รูปสามเหลี่ยม มักมีขนแน่นโดยเฉพาะด้านนอก จะมีขนาดใหญ่ขึ้นภายหลังจากการเกิดการปฏิสนธิในดอกเพศเมีย กลีบดอก 4 กลีบ รูปไข่หรือขอบขนาน ยาว 3-5 มม. ซ้อนกัน มีขนสั้นด้านนอก ด้านในเกลี้ยง ในดอกเพศผู้มีเกสรเพศผู้สมบูรณ์ 4 อัน ยาว 2.5-4 มม. ติดรอบขอบจานฐานดอกแบนนูน เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 มม. มีรังไข่เป็นหมันเล็กๆอยู่ตรงกลาง ในดอกเพศเมียมีเกสรเพศผู้เป็นหมัน ยาวประมาณ 1.5 มม. รังไข่รูปโคน ขนาดประมาณ 1.5 มม. มีขน ก้านเกสรเพศเมียยาวประมาณ 1.5 มม. ปลายแยกเป็น 3(4) แฉก ผล มีปีกคล้ายแถบหนึ่งสีแดงสด 4 ปีก (เกิดจากพูกลีบเลี้ยง) กว้าง 0.8-1.2 ซม. ยาว 7-10 ซม. โคนเชื่อมเป็นท่อนสั้น ยาวประมาณ 0.5 ซม. มีขนกระจายอย่างน้อยเมื่ออ่อน ตัวผลกลมหรือกึ่งรูปไข่ยาว 1-1.5 ซม. ปลายเป็นยอดแหลมสั้น มีขนกำมะหยี่ พบทั่วไปในป่าภาคใต้ โดยเฉพาะในป่าผลัดใบบนเขาหินปูน และพบในป่าดิบที่ต่ำ

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชยอน พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปพ. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี